

Jan Pavel II. největším zákonodárcem katolické církve

Mirosław Sitarz

Jan Pavel II. byl v dosavadní historii katolické církve 264. římským biskupem. Jeho pontifikát trval 26 let a 6 měsíců a byl jedním z nejdelších v dějinách církve. Pouze dva pontifikáty trvaly déle: sv. Petra (přibližně 34 let) a bl. Pia IX. (31 let a 8 měsíců).¹ Během tohoto pontifikátu došlo díky osobě Jana Pavla II. k mnoha různorodým změnám,² zejména na právní rovině v církvi a díky konkordátům uzavřeným v tomto období i v právních systémech různých států.³ Než se pokusíme analyzovat zákonodárnou činnost Jana Pavla II., bude

vhodné, abychom vymezili zákonodárnou pravomoc římského biskupa.

1. Kompetence římského biskupa

Římský biskup je viditelnou hlavou božsko-lidské instituce založené Ježíšem Kristem, kterou je katolická církev, a zároveň panovníkem vatikánského státu. Církev se řídí jak božským právem (*ius*), tak lidským právem (*lex*). Církev nemá zastřešující formální normativní akt, jakým je ústava ve smyslu základních zákonů moderních států. Má pouze ústavu v materiálním smyslu, kterou je Boží Zjevení obsažené v Písmu. Božské právo nemůže být změněno žádnou lidskou autoritou. Naproti tomu pozitivní právo v církvi je a mělo by být měněno příslušnými autoritami tak,

¹ Srov. NOWAK, Piotr, *Jak wybierano papieży. Konklawe*, Częstochowa, 2005, s. 111.

² Srov. PONIEWIERSKI, Janusz, *Pontyfikat 1978–2005*, Kraków, 2005, s. 502.

³ Činnost Jana Pavla II. v právní oblasti během dvaceti let jeho pontifikátu zpracoval GÓRALSKI, Wojciech, *Jan Paweł II jako ustawodawca*, in: *20 lecie pontyfikatu Jana Pawła II. Sympozjum ogólnouczeniiane w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie 16 listopada 1998 roku*, red. KRASIŃSKI, Józef, Warszawa, 2000, s. 71–90.

aby mohlo účinně regulovat realitu v daném časovém období. Z božského práva v církvi jsou kompetentními orgány, které mohou vydávat zákony: římský biskup, kolegium biskupů a diecézní biskup.

Pokud jde o autoritu římského biskupa, zákonodárce v Kodexu kanonického práva z roku 1983⁴ deklaruje: „Biskup římské církve, v němž setrvává úřad, který Pán udělil jedině Petrovi, prvnímu z apoštolů, a který přechází na jeho nástupce, je hlavou sboru biskupů, zástupcem Krista a pastýřem celé církve zde na zemi; a proto z důvodu svého nejvyššího úřadu má nejvyšší, plnou, bezprostřední a obecnou řádnou moc v církvi, kterou může vždy svobodně vykonávat“ (kán. 331).

Římský biskup jako nástupce sv. Petra, který byl prvním z apoštolů, je nositelem mimo jiné těchto titulů: „Hlava biskupského kolegia“ jako nejvyšší autorita v hierarchii moci; „Kristův náměstek“ a „pastýř celé církve“. Jako „Kristův náměstek“ má papež autoritu odvozenou přímo od Boha.⁵ Římský biskup jako „pastýř všeobecné církve“, který je podle božského práva spojen s úřadem Kristova vikáře, disponuje biskupskou jurisdikcí nad celou církví.⁶

Autorita svěřená římskému biskupovi na základě petrovského úřadu zahrnuje tyto atributy: řádná, nejvyšší, plná, přímá, všeobecná a vykonávaná svobodně:

- a) je to autorita *řádná*, tj. vykonávaná na základě samotného Kristem ustanoveného primátu; je mu tedy svěřena nikoli jako konkrétní fyzické osobě na základě jeho osobních vlastností, ale jako nositeli nejvyššího úřadu v církvi (srov. kán. 131 § 1), takže papež přijímá svou autoritu nikoli na základě pověření, které mu udělil někdo jiný, např. kardinálové v konkláve;
- b) je to *nejvyšší* autorita v církevní hierarchii. Papež proto nepodléhá žádné jiné lidské autoritě a je omezen pouze božským právem (srov. LG, č. 27b);⁷

⁴ *Codex Iuris Canonici auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatus* (25. 1. 1983), in: AAS 75 (1983), pars II, s. 1–317.

⁵ *Sacrosanctum Concilium Oecumenicum Vaticanum II, Constitutio dogmatica de Ecclesia Lumen gentium* (21. 11. 1964), in: AAS 57 (1965), s. 5–75, č. 27, dále jen LG.

⁶ Viz Concilium Vaticanum I, *Constitutio dogmatica prima de Ecclesia Christi Pastor aeternus*, in: *Dokumenty prvního vatikánského koncilu* (latinský a český text), Praha, 2006, s. 82–97.

⁷ Z této zásady vyplývají důsledky uvedené v dalších kánonech, např.: *Prima sedes a nemine iudicatur* – Papeže nemůže nikdo soudit (kán. 1404); proti rozsudku nebo rozhodnutí římského biskupa nelze podat odvolání ani rekurs (kán. 333 § 1; 1629 odst. 1); trest cenzury vůči tomu, kdo se odvolá proti aktu římského biskupa k všeobecnému koncilu nebo ke kolegiu biskupů (kán. 1366). Papež má z titulu svého úřadu moc nad celou církví i nad jednotlivými partikulárními církvemi a jejich skupinami (kán. 333 § 1).

- c) autorita římského biskupa je *plná*, to znamená, že zahrnuje funkce autority povševcovat, učit a řídit; vztahuje se na všechny druhy moci řízení, tj. zahrnuje moc zákonodárnou, výkonnou i soudní (srov. kán. 135–138; 1442). Neznamená to, že by papežská autorita byla absolutně neomezená, neboť papež vykonává svou autoritu pro společné dobro univerzální církve a jednotlivých partikulárních církví,⁸ tedy že tato autorita stojí ve službě církve, je spojena s cílem církve, a proto musí respektovat ty prvky ve struktuře církve, které mají charakter božského práva, pravdy víry, svátosti, episkopát, práva věřících atd.;⁹
- d) papežská autorita je *bezprostřední*, tj. papež ji může vykonávat ve vztahu k celé univerzální církvi a ke všem věřícím a každé partikulární církvi bez svolení, oprávnění nebo licence místních nebo osobních ordinářů (LG č. 27; CD č. 2). Důsledkem toho je právo věřících obracet se na papeže se svými žádostmi nebo názory. Z tohoto principu prvenství vyplývá právo každého věřícího předložit papeži svou záležitost, ať už spornou nebo trestní, od kteréhokoli soudu a v kterékoli fázi procesu (kán. 1417 § 1). Papež si může některé případy vyhradit pro svou autoritu nebo pro jakoukoli nižší autoritu (kán. 381 § 1);¹⁰
- e) papežská autorita je *univerzální* v tom smyslu, že její působnost se vztahuje na všechny záležitosti víry a mravů, které spadají do církevního řádu (věcný aspekt), a na všechny partikulární církve a všechny věřící (osobní aspekt);
- f) římský biskup ji může *vykonávat kdykoli svobodně* (LG č. 22), to znamená bez jakýchkoli vnějších omezení, časových či jiných podmínek.¹¹

⁸ *Sacrosanctum Concilium Oecumenicum Vaticanum II, Decretum de pastorali episcoporum munere in Ecclesia Christus Dominus* (28. 10. 1965), in: AAS 58 (1966), s. 673–701 [dále jen CD], č. 2.

⁹ Podrobněji: KRUKOWSKI, Józef, *Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego*, sv. II, Poznań, 2005, s. 173.

¹⁰ Počet záležitostí vyhrazených papeži v průběhu dějin kolísal (srov. seznam těchto záležitostí in: JAKUBOWSKI, Wojciech, SOLARCZYK, Marek, *Ustrój Kościoła Rzymskokatolickiego. Wybrane zagadnienia instytucjonalne*, Warszawa, 2002, s. 17–18).

¹¹ To neznamená, že papež může neustále a svévolně zasahovat do záležitostí, které jsou v kompetenci jednotlivých diecézních biskupů, ale že „papež může kdykoli vykonávat svou pravomoc, která vyplývá z jeho úřadu“, viz Nota explicativa praevia (Předběžná vysvětlující poznámka) č. 3. Srov. CONGREGATIO DE DOCTRINA FIDEI, *Considerazioni su „Il primato del successore di Pietro nel mistero della Chiesa”* (Comm. 30, 1998), s. 207–216; KRUKOWSKI, Józef, *Komentarz...*, s. 174. *Poznámka redakce: předběžné vysvětlující poznámky k LG nalezne český čtenář in Dokumenty II. vatikánského koncilu*, Praha, 1995, s. 98–100.

2. Způsoby výkonu pravomocí

Papež může vykonávat své pravomoci *různými způsoby*, tj. osobně nebo kolegiálně, ve spojení s celým episkopátem, který pod jeho vedením tvoří kolegium biskupů. Biskupové jsou také povinni spolupracovat s papežem při péči o celou všeobecnou církev *různými formami*, které papež stanovil. Mezi formy trvale zavedené CIC/1983 patří biskupská synoda (kán. 342–348), kolegium kardinálů (kán. 349–359), římská kurie (kán. 360–361) a papežští legáti (kán. 362–367). Tyto orgány vykonávají moc jménem papeže ve prospěch všech církví způsobem stanoveným zákonem. Konkrétní normy pro fungování těchto orgánů jsou stanoveny ve zvláštních zákonech (*lex specialis*).¹²

3. Druhy normativních aktů

Římský biskup v čele univerzální církve¹³ i Vatikánského městského státu vydává velké množství úředních aktů. Papežské dokumenty lze rozdělit na:

- učitelské úkony magisteria;
- úkony komunikace s věřícími;
- právní a správní úkony.

Mezi právní a správní úkony počítáme:

- *litterae decretales* – papežské dekrety týkající se kanonizace a dalších podstatných otázek;
- *constitutiones apostolicae Urbi et Orbi* – apoštolské konstituce, mající charakter církevních univerzálních zákonů;
- *litterae apostolicae motu proprio datae* – papežské zákony vydané z jeho vlastní iniciativy, které upravují určité oblasti církevního života, např. zřízení nových institucí Římské kurie;

¹² Takový speciální charakter měla například apoštolská konstituce Jana Pavla II. *Pastor bonus* z 28. června 1988, která stanovila zásady organizace a fungování Římské kurie, AAS 80 (1988), s. 841–912, a nyní apoštolská konstituce *Praedicate Evangelium* (FRANCISCO PAPA, *Costituzione Apostolica sulla Curia Romana e il suo servizio alla Chiesa nel mondo Praedicate Evangelium*, 19. 3. 2022), in: *Communicationes* 54 (2022), č. 1, s. 9–81.

¹³ Univerzální církev se řídí normami kanonického práva. Kanonické právo zahrnuje tyto druhy práva: právo vydané vyšším zákonodárcem (*ius propositum*), tj. přirozené a pozitivní zjevené božské právo; právo stanovené církví (*ius constitutum*); právo uznané, převzaté od jiného lidského zákonodárce (*ius receptum*); právní zvyklosti a praxe (styl) římské kurie; partikulární právo vydané diecézními biskupy, partikulárními synodami, biskupskými konferencemi, řeholními instituty; konkordáty (smluvní právo).

- *constitutiones apostolicae* – apoštolské konstituce bez povahy univerzálního zákona – vydané ve formě slavnostních bul – zakládající nové partikulární církve, územní i personální, nové církevní provincie a oblasti, povyšující diecéze na arcidiecéze, zřizující kardinálské tituly, katedrální kapituly apod.;
- *litterae apostolicae* – apoštolské listy – vydávané formou slavnostní buly, v nichž se vyhláší blahorečení, jmenovací akty kardinálů, biskupů, povyšování chrámů na menší baziliky, ustanovování svatých patronů, zřizování nunciatur a apoštolských delegatur;
- *litterae ad principes* – dopisy adresované úřadům – dokumenty vydané papežským legátům – pověřovací dopisy;
- *nominations* – jmenování církevních hodnostářů: apoštolských nunciů a dalších hodnostářů ve formě apoštolského breve.¹⁴

Normativní akty vydané římským biskupem by měly být zveřejněny v oficiálním promulgačním věstníku Apoštolského stolce *Acta Apostolicae Sedis*, ve zkratce AAS (kán. 8).

4. Výkon legislativní pravomoci Janem Pavlem II.

Největším legislativním počinem Jana Pavla II. je rozsáhlá reforma kanonického práva podle zásad Druhého vatikánského koncilu provedená v letech 1978–1990, jejímž výsledkem jsou dva kodexy kanonického práva určené pro věřící latinské církve a východních církví.

Kodex kanonického práva byl slavnostně promulgován 25. ledna 1983 apoštolskou konstitucí *Sacrae disciplinae leges* u příležitosti 24. výročí oznámení úmyslu Jana XXIII. svolat Druhý vatikánský koncil. Tento kodex je založen na „pevném právním, kanonickém a teologickém základu a je chápán jako *převodový řemen* přenášející koncilní nauku do kanonického jazyka“¹⁵ a stal se základním legislativním dokumentem latinské církve. K tomuto datu (25. 1. 1983) také Jan Pavel II. apoštolskou konstitucí *Divinus perfectionis magister* reformoval způsob kanonického šetření v oblasti blahorečení a svatořečení. Vyhlásil také prováděcí

¹⁴ Srov. JAKUBOWSKI, Wojciech, SOLARCZYK, Marek, *Ustrój Kościoła Rzymskokatolickiego...*, s. 22–27.

¹⁵ *Apoštolská konstituce Sacrae disciplinae leges*, in: tamtéž, s. 13–15.

akty k této konstituci, kterými jsou: *Normy Kongregace pro záležitosti svatořečení*¹⁶ a všeobecné nařízení Kongregace pro svatořečení o služebnících Božích ze 7. února 1983.¹⁷ Dlužno dodat, že během 198 obřadů Jan Pavel II. kanonizoval 483 osob (z toho 401 mučedníků) a blahorečil 1339 věřících (z toho 1033 mučedníků).

Oproti tomu *Kodex kánonů východních církví*¹⁸ papež promulgoval 18. října 1990 apoštolskou konstitucí *Sacri canones*.

Vytvořil také nové instituce: v roce 1981 Papežskou radu pro rodinu;¹⁹ v roce 1982 Papežskou radu pro kulturu;²⁰ v roce 1983 Vatikánské televizní studio²¹ a rozdělil Kongregaci pro svátosti a bohoslužbu na Kongregaci pro svátosti a Kongregaci pro bohoslužbu;²² v roce 1984 založil Papežskou radu pro výklad legislativních textů;²³ v roce 1985 zřídil Papežskou komisi pro apoštolát zdravotníků.²⁴ Provedl celkovou obnovu Římské kurie vyhlášením apoštolské konstituce *Pastor bonus* (28. 6. 1988)²⁵ i Jednací řád Římské kurie (4. 2. 1992),²⁶ který byl upraven v roce 1999.²⁷ Struktura Římské kurie v té době zahrnovala: Státní sekretariát, 9 kongregací, 3 tribunály, 12 rad a několik úřadů. K 1. lednu 1994 papež zřídil Akademii společenských věd.²⁸ Tato struktura byla reformována papežem Františkem apoštolskou konstitucí *Praedicate Evangelium*.

V roce 1994 vydal nový Jednací řád papežských legátů. Navázal diplomatické vztahy s mnoha státy a dalšími subjekty mezinárodního práva. V té době měl Apoštolský stolec své diplomatické zástupce ve 174 zemích²⁹ a apoštolské delegatury

¹⁶ AAS 75 (1983), s. 396–403.

¹⁷ AAS 75 (1983), s. 403–404.

¹⁸ *Codex canonum Ecclesiarum Orientalium auctoritate Ioannis Pauli PP. II promulgatus*, in: *Acta Apostolicae Sedis* 82 (1990), s. 1033–1363.

¹⁹ Motu proprio ze dne 9. května 1981, *Familia a Deo instituta*, in: AAS 73 (1981), s. 441–444.

²⁰ AAS 74 (1982), s. 686–687.

²¹ AAS 56 (1983), s. 44.

²² AAS 46 (1984), s. 494–495.

²³ AAS 76 (1984), s. 443–434.

²⁴ AAS 77 (1985), s. 457–461.

²⁵ AAS 90 (1988), s. 841–912.

²⁶ *Regolamento Generale della Curia Romana*, in: AAS 94 (1992), s. 202–912.

²⁷ AAS 91 (1999), s. 629–699.

²⁸ AAS 86 (1994), s. 209–212.

²⁹ *Annuario Pontificio 2004*.

k partikulárním církvím v zemích, s nimiž neměl diplomatické styky.³⁰ Měla také zástupce ve více než tuctu mezinárodních a nevládních organizací. Jan Pavel II. navíc podepsal 76 konkordátů.³¹

Vyhlásil normativní akty týkající se organizačních struktur církve: apoštolskou konstitucí *Ut sit validum* z 28. listopadu 1982 udělil sdružení Opus Dei status osobní prelatury.³² Dne 21. dubna 1986 vydal apoštolskou konstituci *Spirituali militum curae*, v níž upravil pastorační péči ve vojsku. Pastoraci námořníků upravil 31. ledna 1997 motu proprio *Stella maris*.³³ V apoštolské konstituci *Universi Dominici gregis* z 22. února 1996 byly vyhlášeny normy týkající se uprázdnění Apoštolského stolce a volby římského biskupa.³⁴

Normativní akty týkající se vysokoškolské výuky jsou: Apoštolská konstituce z 15. srpna 1979 *Sapientia christiana*³⁵ o církevních univerzitách a fakultách a apoštolská konstituce *Ex corde Ecclesiae* z 15. srpna 1990 o katolických univerzitách a vysokoškolských institucích.³⁶

Jako biskup římské diecéze svolal, vedl a vyhlásil synodu římské diecéze.³⁷

Na druhé straně jako panovník – hlava Vatikánského městského státu vyhlásil 6. dubna 1984 *Nová pravidla pro správu Vatikánského městského státu*;³⁸ vydal

³⁰ Srov. KRUKOWSKI, Józef, *Dyplomacja Stolicy Apostolskiej w okresie Jana Pawła II*, in: *Servo Veritatis. Materiały Międzynarodowej Konferencji dla uczczenia 25-lecia pontyfikatu Jego Świątobliwości Jana Pawła II*, Kraków, 2003, s. 357; ZARĘBCZAN, Władysław Marian, *Polacy w Watykanie. Instytucje i urzędy oraz Polacy w nich pracujący. Historia i współczesność*, Pelplin, 2004, s. 244.

³¹ Konkordát je mezinárodní smlouva, která upravuje vzájemné vztahy mezi státem a církevní autoritou (Svatým stolicem) v daném státě a stanovuje rozsah kompetencí v záležitostech, které jsou v zájmu obou stran – společeností.

³² AAS 75 (1983), s. 423–425; podrobněji viz KORYTKOWSKI, Jerzy, *Prelatury personalne*, Warszawa, 1991.

³³ L'Osservatore Romano 137 (1997), s. 1–4.

³⁴ AAS 88 (1996), s. 305–343.

³⁵ AAS 71 (1979), s. 500–521.

³⁶ *Communicationes* 22 (1990), č. 2, s. 171–196.

³⁷ Libro del Sinodo della Diocesi di Roma. Secondo Sinodo diocesano celebrato sotto la presidenza di sua santità Giovanni Paolo II, annunciato il 17 maggio 1986 e concluso il 29 maggio 1993 durante veglia di Pentecoste in Piazza San Pietro, Roma, 1993. Další normativní akty do roku 2000 shromáždil ARRIETA, Juan Ignacio, *Il sistema dell'Organizzazione Ecclesiastica. Norme e documenti. In particolare, la Chiesa in Italia e la diocesi di Roma*, Roma, 2002, 636 s.

³⁸ AAS 76 (1984), s. 495.

(26. 11. 2000) novou ústavu Vatikánského městského státu,³⁹ která vstoupila v účinnost dne 22. 2. 2001 a nahradila předchozí ústavu z roku 1929.⁴⁰

Závěr

Shrneme-li tuto zběžnou analýzu velmi bohaté zákonodárné činnosti Jana Pavla II., je třeba říci, že vydal 14 encyklik, 15 apoštolských exhortací, 11 apoštolských konstitucí, 45 apoštolských listů, promulgoval Katechismus katolické církve, sestavený v souladu s církevní tradicí podle autoritativního výkladu Druhého vatikánského koncilu, jmenoval 231 kardinálů (a jednoho *in pectore*) a svolal 15 shromáždění biskupské synody (7 řádných a 8 mimořádných).⁴¹ Založil mnoho diecézí a dalších církevních územních jednotek, zejména ve střední a východní Evropě. Reformoval latinský a východní kodex kanonického práva. Podepsal 76 konkordátů.

Se souhlasem nebo z podnětu Jana Pavla II. vydaly různé orgány Římské kurie také řadu normativních aktů.⁴² Pokus o výčet velmi bohaté legislativní činnosti Jana Pavla II. opravňuje k tvrzení, že byl nejvýznamnějším zákonodárcem v dějinách univerzální církve. Zákonodárná činnost Jana Pavla II. v církvi, stejně jako vliv konkordátního práva na právo jednotlivých států a subjektů mezinárodního práva, zůstává i nadále předmětem studia mnoha autorů.

Resumé

Jan Pavel II. byl 264. římským biskupem. Jeho pontifikát trval 26 let a 6 měsíců a byl jedním z nejdelších v dějinách církve. Během pontifikátu Jana Pavla II. a díky jeho osobě došlo k mnoha a různým změnám na právní úrovni v církvi i ve Vatikánském městském státě. Konkordáty uzavřené v tomto období přispěly také k změnám v právních systémech jednotlivých států. V článku autor charakterizoval kompetence římského biskupa. Jan Pavel II. vydal 14 encyklik, 15 apoštolských exhortací, 11 apoštolských konstitucí, 45 apoštolských listů, promulgoval Katechismus katolické církve, jmenoval 231 kardinálů

³⁹ Diskusi o této ústavě vedl J. Kowalczyk v knize: *Arcybiskup Józef Kowalczyk Doktor Honoris Causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, Lublin, 2001, s. 23–36.

⁴⁰ *Legge fondamentale dello Stato della Città del Vaticano*, in: AAS 92 (2000), s. 75–81 a in: AAS 21 (1929), s. 1–4.

⁴¹ Srov. *Obitus, depositio et tumulatio Ioannis Pauli PP II Sanctae Memoriae*, in: *L'Osservatore Romano* 5 (273) 2005, s. 22–23.

⁴² Nepočítají se však mezi papežské zákony.

(a jednoho *in pectore*), svolal 15 shromáždění biskupské synody (7 řádných a 8 mimořádných). Vytvořil mnoho diecézí a dalších církevních územních celků (zejména ve střední a východní Evropě). Vydal nový Kodex kanonického práva pro latinskou církev a vyhlásil historicky první Kodex kánonů východních církví. Podepsal 76 konkordátů. Se souhlasem nebo z podnětu Jana Pavla II. bylo vydáno také mnoho normativních aktů různými orgány Římské kurie. Pokus o analýzu velmi bohaté legislativní činnosti Jana Pavla II. opravňuje autora konstatovat, že tento papež byl nejvýznamnějším zákonodárcem v dějinách univerzální církve.

Summary

John Paul II – The Greatest Legislator in the Catholic Church

John Paul II was the 264th bishop of Rome. His pontificate lasted 26 years and 6 months and was one of the longest in the history of the Church. During the pontificate of John Paul II and thanks to his person there were many and various legal changes in the Church and in the Vatican City State. Concordats concluded during this period also contributed to changes in the legal systems of individual states. In the article, the author characterized the competence of the Roman Pontiff. John Paul II issued: 14 encyclicals, 15 apostolic exhortations, 11 apostolic constitutions, 45 apostolic letters, promulgated the Catechism of the Catholic Church, appointed 231 cardinals (and one *in pectore*), convened 15 assemblies of the synod of bishops (7 ordinary and 8 extraordinary). He created many dioceses and other ecclesiastical territorial units (especially in Central and Eastern Europe). He promulgated the new Code of Canon Law for the Latin Church and promulgated the first ever Code of Canons of the Eastern Churches. He signed 76 concordats. With the consent or at the initiative of John Paul II many normative acts were also issued by various bodies of the Roman Curia. An attempt to analyze the very rich legislative activity of John Paul II allows the author to state that this Pope was the most important legislator in the history of the universal Church.

Klíčová slova: římský biskup, Katechismus katolické církve, Kodex kanonického práva, normativní akt, konkordát

Keywords: Roman Pontiff, Catechism of the Catholic Church, Code of Canon Law, normative act, concordat

Autor

Prof. dr hab. Mirosław Sitarz je vedoucím Katedry veřejného a ústavního církevního práva na Katolické univerzitě Jana Pavla II. v Lublinu. V roce 2020 byl jmenován profesorem kanonického práva. V září 2020 byl jmenován prorektorem Katolické univerzity Jana Pavla II. v Lublinu. Specializuje se primárně na ústavní církevní právo, teorii církevního práva a principy vztahů mezi církví a státem. Je autorem více než 500 publikací, z nichž mnohé byly přeloženy do angličtiny, češtiny, francouzštiny, polštiny, ukrajinštiny a italštiny.

Author

Prof. dr hab. Mirosław Sitarz is in charge of the Department of Public and Constitutional Church Law at the John Paul II Catholic University of Lublin (Poland). In 2020 he was appointed professor of canon law. Since September 2020 he has been serving as Vice-rector of the John Paul II Catholic University of Lublin. He specializes primarily in the constitutional Church law, the theory of Church law and the principles of the relations between Church and State. He is the author of more than 500 publications, some of which have been translated into English, Czech, French, Polish, Slovak, Ukrainian and Italian.

Kontakt**Rev. Prof. dr hab. Mirosław Sitarz**

The John Paul II Catholic University of Lublin
Faculty of Law, Canon Law and Administration

Al. Raławickie 14

20-950 Lublin

Poland

e-mail: mpsitarz@kul.pl